

Joves i Vells

L'obra dels vells

CREC sincerament que ja és arribada l'hora de debatre en públic aquest interessantíssim tema literari, amb tanta valentia afrontat per en Victor Catalá en el seu discurs presidencial dels Jocs Florals d'enguany.

És hora ja de que nostres escriptors, joves i vells, en un rapte de sinceritat, se mostrin tal com ells són convertint en paraula tot lo sentiment rancuniós que dins de sos pits alberguen. No és pas d'avui que'l poble catalá se divideix en banderfes i está tacat del personalisme; en Jaume I ja hagué d'héure-se-les valentament amb aquesta calamitat tan catalana, i encara'ls seus fills ne foren víctimes. D'aleshores ençá que la nostra historia és un seguit d'aquestes divisions i no serem nosaltres certament, els destinats a acabar-les, ni sols a apaibagar-les, segons estem veient ara meteix amb lo que ha passat en la festa dels Jocs Florals. A falta d'altres motius per la discòrdia, ara havem inventat la divisió entre joves i vells.

Peró pregunto jo: ¿és possible que dintre l'etern procés de l'història de la literatura s'hi pugui comprendre com a factor decisiu de la qualitat de la producció literària la més o menys edat del escriptor? Les obres bones, les obres immortals, ¿se deuen totes als vells i les dolentes als joves, o vice-versa? ¿En l'hermosura d'una rosa s'hi veu jamai l'edat del roser o en la dolçor d'una magrana la del magraner que l'ha produïda?

Si'l talent, el gust o el geni és un privilegi de la joventut, tots havem estat joves i tots podem haver gaudit de semblant benefici. Per lo contrari, si el escriptor sols pot produir obres de veritable mérit durant la seva edat madura, és inútil posar-li barreres i entorpiments, quan siga vell en son art, també farà lo que hagin fet sos predecessors.

Perxó resulta ignocent parlar de joves i vells en art, aixís, en termes absoluts i generals; perque com la producció artística és patrimoni de totes les edats de la vida, segons ens demostra l'història literària i la vida particular dels artistes, no hi pot haver joves ni vells monopolisadors d'aquesta divina creació humana.

Mes lo que és fals en lo que toca a la Humanitat, és desgraciadament cert en la part que'ns pertoca a nosaltres, a Catalunya. Els catalans ens havem empenyat en espatllar lo que la naturalesa ha fet savia i justament i avui creiem amb veritable fanatisme que'l fer bona literatura, és cosa de joves o de vells, segons el camp on ens trobem. Els vells diuen: aquests joves són una colla de barbamecs presumptuosos que no han fet ni faran mai res de bó; mentres que'ls joves diuen també: aquests vells són una colla de miloques o patums que han perdut el temps escrivint creient que feien literatura. ¿Quins tenen raó? ¿els joves o bé'ls vells?

Si jo, exempt d'aquestes folles preocupacions, hagués de judicar la qüestió, no escoltaria paraules ni invectives de l'una banda ni de l'altra, i acudiria a les obres'llurs.